

**«АТА – АНА – ПЕДАГОГ - БАЛА»
ҚАРЫМ – ҚАТЫНАСЫНДА
БАЛАЛАРДЫ ТӘРБИЕЛЕУДЕГІ
БІРЛІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ**

**Баяндамашы: «Болашақ» жоғары колледжінің әдіскері
Баижигитова Мейрамкуль Мейрбековна**

Отбасы – балаға «эмоционалдық тылда» психологиялық қорғау беретін бірден-бір алғашқы социум. Отбасының маңызы балалар үшін ерекше.

Әрбір бала өз **ата-анасынан, әжесі мен атасынан, бауырларынан** ерекше сүйіспеншілік күтеді: яғни оны үлгілі тәртібі мен қылығы үшін емес, қандай болса солай сүйгенін қалайды.

Жанұя... Бала үшін отбасы – бұл қоғамдық тәжірибенің көзі. Отбасында ол өзі еліктейтін үлгілер табады, мұнда ол әлеуметтік туылады. Егер біз адамгершілігі зор, дені сау ұрпақ тәрбиелегіміз келсе, онда бұл мәселені «бүкіл әлеммен»: білім беру ортасы, отбасы, қоғам болып – шешуіміз қажет.

Білім беру ұйымдарының басты мақсаты – отбасында баланы тәрбиелеуге кәсіптік көмек беру, оны ауыстырмай, тәрбиелік функцияларын жүзеге асыруды толықтыру және қамтамасыз ету арқылы жүргізу. **Бұл:**

1. Баланың қызығушылығы мен қажеттілігін дамыту

2. Бала тәрбиесіндегі тұрақты өзгертін жағдайларда ата – аналар арасындағы міндеттер мен жауапкершіліктерді бөлу

3. Отбасындағы әртүрлі ұрпақ арасындағы қарым – қатынастың ашықтығына қолдау көрсету.

4. Баланың жекелігін қабылдау және түсіну, балаға бірден – бір жеке тұлға ретінде сену және сыйлау.

5. Отбасы өмірінің бейнесін жасау, отбасылық дәстүрлерді формалау.

Жоғарыда айтылған отбасылық қатынастарды жүзеге асыру үшін келесі тәрбиелік **міндеттерді** орындау бойынша жұмыстар жүргізілу қажет:

1

Баланы және
ата-ананы
сыйлауға
тәрбиелеу

2

Ата-аналармен
олардың
отбасылық шағын
ортасын зерттеу
үшін біріге әрекет
жасау.

3

Одан кейін отбасының
ортақ мәдениетін көтеруге
және ата-аналардың
психологиялық –
педагогикалық құзырлығына
ықпал ету, оларға балалармен
жұмыстың дағдыларын
қалыптастыруда теориялық
және практикалық көмек
көрсету

**Оқу орындары мен отбасы
арасында сенімді қарым-қатынас
құру үшін:**

**педагогтың бала отбасына
үнемі зерттеу жүргізгені
жөн**

**Педагогтың жұмысы ата-
анамен және балалармен
жұмысқа үйлестірілген
болуы міндетті.**

**Педагог ата-
аналармен
сенімді шағын
орта құру...**

**Оқытушылар мен ата-
аналар арасында іскер
әріптестік үшін жағымды
қарым-қатынас орнағаны
жөн**

**Педагог ата-аналармен жұмыста
олар қызыға қатыса алатын, бала
бейнесінің жағымдылығын
қалыптастыратын жұмыстар өткізуі
қажет.**

Ата-аналарда баланың жағымды бейнесін формалау үшін отбасында айтылмайтын, ата-анасынан күтпеген, олар үшін қызықты ақпаратты хабарлайды. Бұл баланың құрбыларымен тіл табысудағы ерекшелігі, оның еңбекке деген қатынасы, іс-әрекеттерінің жетістіктері болуы мүмкін.

Ата-аналармен біріккен зерттеулерде қызметтің нақты түрлері жоспарланады және әріптестік формалары таңдалады.

Республикамызда ата-аналармен жұмысты ұйымдастырудың төмендегі түрлері енгізіледі:

Нұсқаулық-педагогикалық (лекциялар, семинарлар)

Ұйымдастырушылық-әдістемелік (ойындық және имитациялық ойындар, сабақтар);

Психологиялық – медициналық (лекциялар, семинарлар, тренингтер);

Практикалық дағдыларды жетілдіру (практикалық сабақтар, тәжірибе алмасу, үйірмелер, клубтар).

Ата-аналармен жұмыс формалары:

Форма – (латын сөзі *forma*) – құрал, бірнәрсенің құрылымы, ұйымдастыру жүйесі.

Бүгінгі күні ата-аналар педагогикалық білімін ағартудың дәстүрлі емес, жаңашыл деп саналатын әртүрлі әдістері мен формалары қолданылып келеді:

Ата-аналармен ұжымдық жұмыс түріне өздеріңізге таныс белгілі іс-шаралар жатады.

Біріншіден, бұл - ата-аналармен жұмыстың тиімді формасы болып табылатын ата-аналар жиналысы. Ата-аналар жиналысында топтың тіршілік әрекетінің мәселелері талқыланады.

*Жиналыс мақсатқа
бағытталған болуы*

*Ата-аналардың өтініші
мен қызығушылығына
жауап беру*

Ата-аналар
жиналысына дайындық
кезінде мынадай
ережелерді ұстану
қажет:

*Диалог түрінде
өткізілуі*

*Нақты белгіленген
тәжірибелік
мінездеменің
болуы*

*Жиналыста
бала кемшілігін және
бала тәрбиесіндегі
ата-аналардың
қателіктерін
жарияламау*

Ата-аналармен жұмыстың дәстүрлі емес, тиімді формаларының бірі - шағын жиналыс. Қызықты отбасы анықталып, оның тәрбиелеу тәжірибесі зерттеледі. Одан кейін шағын жиналысқа екі-үш отбасы шақырылады, онда отбасы тәрбиесіндегі позицияларымен, отбасының дәстүрлі тәрбиесі туралы бөліседі.

Ата-аналармен жұмысты келесі кезеңдерге сүйене отырып, құруға болады:

Ата-аналармен жұмыс мазмұны мен формаларын ойластыру.

Олардың қажеттілігін зерттеу мақсатында экспресс-сұрақ жүргізу және алынған мәліметтерді келешек жұмыста қолдану

Тәрбиешілер мен ата-аналар арасында болашақтағы іскер әріптестік үшін жағымды қарым-қатынас орнату.

Ата-аналарға олар қызыға қатыса алатын, бала бейнесінің жағымдылығын қалыптастыратын жұмыстар өткізу.

Баланың жеке тұлғасын ересектермен бірге формалау және зерттеу.

Ата-аналармен біріккен мұндай зерттеулерде жұмыстың нақты мазмұны жоспарланады және әріптестік формасы таңдалады

Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыратын формалар:

1

Ата-аналар конференциясы

Бұл форманың бағалылығы, мұнда ата-аналармен бірге қоғамдастықта қатысады. Конференцияға педагогтар, аудандық білім бөлімінің қызметкерлері, медициналық қызмет өкілдері, бастауыш сынып мұғалімдері, педагог-психолог және т.б. қатыса алады

2

Тренингтер

Тренингтік ойын жаттығулары мен тапсырмалары баламен іс-әрекеттің әртүрлі тәсілдеріне баға беруге, жағымсыз формаларды конструкциялыққа ауыстыруға көмектеседі. Ойын тренингіне тартылған ата-ана баламен сөйлесуді бастайды, жана шындыққа жетеді.

3

Сұрақтар мен жауаптар кештерін өткізу

Бұл форма өзінің педагогикалық білімін нақтылауға, оларды практикада қолдануға, жаңалықты білуге, бір-бірімен білімін толықтыруға, бала дамуындағы кейбір мәселелерді талқылауға мүмкіндік береді.

Ата-аналармен дифференциалдық жұмыстың бір формасы **консультациялар** болып табылады. Консультациялар сұхбатқа ұқсайды.

Айырмашылығы, **әңгімелесу** – бұл тәрбиеші мен ата-ана диалогы, ал консультация жүргізе және ата-ана сұрағына жауап бере отырып, педагог кәсіптік көмек беруге тырысады.

Ата-анамен жұмыста жеке **блокноттарды** да қолдануға болады. Мұнда педагог қызметтің әр түрінен баланың табыстарын жазып отырады, ата-аналар блокнотқа бала тәрбиесіндегі қызықтырған сәттерін белгілейді.

Қорытынды:

Мұғалім мен ата-ананың өзара іскерлік қатынасы тез арада өздігінен келе қоймайды. Олар мұғалімнің саналы, мақсатты бағытталған, творчестволық жұмысы – оның нәтижесінде келеді. Ата-анамен байланысты тек қана мамандық міндетім деп емес, қызықты, білімді көп тоқыған әңгімелесушім деген ойменен жасаған дұрыс. Ата-анамен жан-жақты байланысу формасы – ол мұғалімнің педагогикалық мәдениетінің көрсеткіші. Ата-анамен педагогтың қатысуында араласқым келсе араласам, болмаса араласпаймын деген таңдау-ереже бойынша жоқ. Оқушының жеткілікті жақсы жақтары үшін, оның рухани көңіл күйі үшін мұғалімге бұл таңдау бір мағыналы болып келеді, бұл жерде адамдық қарым-қатынастың өнерінен айналып өту мүмкін емес.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА

РАҚМЕТ!